

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felolós szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

Fordulóponton.

Brassó, július 2.

Lukács László homo regiusi küldetésének első szakasza véget ért és ezzel a válság fordulópontjára jutott, a hol egy-két napra megzökken, megállt. —

A függetlenségi párt, miután megismerte azokat a feltételeket, melyekkel Lukács jött, kimondta, hogy minden ő Felsége iránti lojalitása mellett sem tartja azokat elfogadhatónak, mert nem egyeztethetők össze az alkotmányosság elveivel.

Valóban öt tárcát adni a kabinetben (belügy, pénzügy, honvédelem, horvát és a miniszterelnökség) ószabadelvű politikusoknak, három éves bankprovizóriumot megszavazni, mindent megadni, „ami a kormányzat érdekében kívánatos” és ezért mindössze is általános, titkos választói jogot alkotni: oly feltételek, melyeket a legönmegtagadóbb függetlenségi politikus sem vállalhatott.

Hasztalan tanácskozott Lukács László Kossuthal, Justhtal, a függetlenségi párt intéző bizottsága egész sereg egyező felszólalás után vissza-

utasította Lukács László proposíciót.

Ezek a legutóbbi események. — Már Lukács László átvette Kossuth Ferentől a függetlenségi pártnak írásba foglalt álláspontját, amely az intéző bizottság tegnapi határozatában jutott kifejezésre.

Ezzel a határozattal Lukács László Bécsbe utazott, hogy a király elé terjessze.

A függetlenségi párt állásfoglalásával a homo regius természetesen nagyon nincs megelégedve s azt mondta, hogy most már a további fejlemények a felségtől függnék. Arra a kérdésre, van-e kilátás arra, hogy a korona visszatér Kossuth Ferenc kibontakozási tervére, úgy nyilatkozott, hogy ezt nem tudja, azonban valószínűnek nem tartja.

A válságot némileg bonyolítja a Ház összehívásának veszedelme, a mely tudvalevőleg a horvát képviselőktől ered, akik már hivatalos formában bejelentették a képviselőház elnökének, hogy a házszabályokban lefektetett joguknál fogva kérelmezik a képviselőház összehívását.

A horvátoknak ezt az akcióját

Medakovics Bogdán, a horvát-szerb koalíció elnöke adta tudomásul Justh Gyulának.

Csak az Isten a megmondhatója, no meg a bécsi kamarilla, hogy mi lesz, mi nem lesz?

A válság megoldásának elhúzódása miatt a király ischli utját elhagylasztották. Hir szerint csak július 17-én megy a király Ischlbe.

A vármegye háza.

Brassóvármegye törvényhatósági bizottságának folyó hó 1-én megtartott rendkívüli közgyűléséből.

Brassó, július 2.

Megirtuk, hogy Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 1-én az alispán elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlésén egyhangulag elfogadta az állandó választmánynak, a vármegyeház jelenlegi épületcsoportjának 430000 koronáért örökáron való megvételét kimondó határozatát.

Az erre vonatkozó véghatározatot az alábbiakban szösz szerint leközöljük:

Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága, az állandó választmány javaslatának elfogadása mellett, elhatározza:

1. hogy a brassói Általános Nyugdíjintézetnek Brassóban a Rezsőkört 12. sz. a. levő kétemeletes házát, a hozzátartozó telek-

A mester.

A „Brassói Lapok” eredeti tárcája.

Irta: *Manchen Mariska.*

Volt nekem egy csinos, kedves kis leány ismerősöm, Alinnak hívták. Én akkor még nagyon fiatal voltam, kezdő művész, tehát rajongó és vak. Egész lényem betöltötte a vágy nagygyá, dicsővé lenni, s nem törődtem semmi mással, mint művészetemmel...

Fiatal, tapasztalatlan fejemmel azt hittem, hogy a nagyság és dicsőség az egyetlen, a mi az embert boldoggá teheti. Lázasan buzgalommal láttam neki a munkának, s egy sikerült munkámmal szereztem magamnak egy kis nevet. De hát ez nekem kevés volt. Többre vágytam. Dolgoztam csodálatos kitartással, s a legnagyobb szorgalom jutalma az volt, hogy a doktorom pihenni küldött. Így ismerkedtem meg Alinnal.

Szép lány volt. Gyönyörű nagy szeme az első pillanatra csodás hatással volt rám. Szabályos arca pedig nagyszerű szoborminta. A kis lány vidám volt és kedves. Én azonban nem akartam mást észre venni rajta, mint a feje formáját, mely klasszikusan szép volt. És megkértem Alint, engedje meg nekem, hogy megörösközzem.

Alin örömmel teljesítette kívánságom, s

szeretetre méltó nyugalommal ült modelt. A szobor elkészült. Valóságos remekmű volt, szinte szédülten tekintettem rá, saját magam is. Tudtam, hogy a műalkotás részese Alin is, és hálás voltam iránta.

A nagy dicsőségbe azonban elkábultam. Az ünneplések, kitüntetések között éltem, s lassankint a kis Alint elfelejtettem. Pedig a leány szeretett engem. Ezt akkor vettem csak észre, amidőn egy esős őszi délután betegen feküdtem, a rideg lakásomon. Hideg volt és fájtam. S elhagyatottságomban Alinra gondoltam. Arra az időre, amikor még rózsákat rakott az ablakomba, és titokban, lopva rendbe hozta a lakásom. Amikor lágy hangon kérdezte, hogy nem vagyok-e fáradt? És könnyes szemével úgy nézett rám, mint egy sebzett galamb. De hát én mind erre akkor nem gondoltam. Büszkébb voltam művészi nagyságomra, sem hogy a szerelemre mertem volna gondolni, Igazi bohém lettem. Könnyelmű és önző. Mikor a kis Alin utoljára járt hozzám, egy levelet tett az asztalomra. Én megnéztem, fatólag olvastam el, s még mosolyogtam rajta.

Együgyű kis lány, szerelmes belém! Gondoltam; de mikor egyedül maradtam, betegségemben árván, elővettem a levelet, s végig olvastam.

Akkor éreztem igazán, mi volt nekem

Alin és mit vesztettem el benne! Akkor ébredt föl lelkemben az az érzés, mely oda láncolt a leányhoz.

Igen, éreztem, hogy nagyon szerettem Alint, csak ostoba voltam, vagy gőgös! És egyszerre urrá lett szívemben a szerelem, mely mindennél nagyobb, dicsőbb a földön, mely jogokat követel magának! És akkor, mikor már sehol se találtam Alint, akkor kezdtem észrevenni, hogy jó, szelid angyal, hogy nem tudok nélküle élni. És egy elkeseredett pillanatban, melyben meggyűlöltem magamat, művészetemet és mindent, melyben mint gyilkos éreztem magam, az Alin gyönyörű szobrát egy ütessel szétromboltam. Ne lássam! És ne maradjon meg dicsőségem és boldogtalanságom tárgya.

Azután már csak bolyongtam a világban. Mindenütt kerestem, sehol sem találtam. Az ember, a művész kergeti az álmokat, nyitott szemmel, s a valót átalussza.

A művész mindig megsiratja dicsőségét, mert hiszen mindig áldozott érte valamit. Én a boldogságomat adtam. Oh, ha azt előre tudná egy-egy ilyen szegény rajongó lélek, hogy az a vágyva vágyott nagyság nem más, mint saját ifjúságunk diszes temetése, és hogy az élet azután csak kálvária, melynek mindenik keresztjén a saját nevét látja, ha előre tudná mindezeket, nem áldoz-

kel és melléképületekkel együtt négyszázharmincezer K-ért örökáron megveszi;

2. a megvásárolt házat a vármegyei központi hivatalok (alispáni hivatal, vármegyei árvaszék), a felvidéki főszolgabírói hivatal és az alispáni magánlakás elhelyezésére használja fel s azt a hivatalok kellő elhelyezhetése érdekében s a közönség igényeinek megfelelőleg átalakíttatja;

3. a főispáni hivatal és magánlakás céljaira a most megvásárolt terület azon részén, ahol a melléképületek vannak, egy különálló épületet épít, ha ezen költségekhez állami hozzájárulás biztosítható;

4. mindezeknek a kiadásoknak fedezésére 650000 korona kölcsönt vesz fel;

5. a m. kir. belügyminiszterhez kérés intéztetik, hogy a főispáni lakásnak természetben való megadása ellenértékét a vármegye közönségének már jövő évtől kezdődőleg kiutalványoztassék azon lakösszeg, amely a III. lakbérosztályban a főispáni állással jár; utasíttatik egyúttal a vármegye alispánja, hogy eziránt külön előterjesztést tegyen a belügyminiszternek.

Ezen véghatározat végrehajtásával, nevezetesen: az adás-vételi szerződés megkötésével, az épület átalakításához és a főispáni lakás felépítéséhez szükséges tervek és költségvetések beszerzésével, a kölcsönvétel módozatai és a törlesztési feltételek ideiglenes megállapításával és a még szükségesnek mutatkozó egyéb intézkedések megtételével a vármegye alispánja bizatik meg; a végleges elhatározást mindezek tekintetében a törvényhatósági bizottság magának tartja fenn. Éppen úgy magának tartja fenn a kölcsön törlesztésére szükséges fedezet eszközeiről gondoskodni oly módon, hogy ha a vármegyei alispáni és járási hivatalok és a főispáni lakás és hivatal bére fejében a belügyi tárcától járó, valamint az épület földszintjén levő kávéház és vendéglő bérjövödelméből várható jövedelem a törlesztésre elégtelen volna, — a hiány vármegyei pótdóval fedeztessék.

Végül utasíttatik a vármegye alispánja,

hogy ezen véghatározat belügyminiszteri jóváhagyása után a létesítendő „Vármegyei ház alap” szabályrendelet-tervezetét készítse el s a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek mutassa be.

Ezen véghatározat ellen, a kihirdetést követő 15 nap alatt Brassó vármegye alispánjához címzendő és beadandó felebbezésnek van helye a m. kir. belügyminiszter urhoz.

Ezen véghatározat a felebbezési határidő lejártá után jóváhagyás végett fölterjesztendő a magy. kir. elügyminiszter urhoz s a vármegye alispánja utasíttatik, hogy a vármegye közönségét érdeklő ezen nagyfontosságú ügyben a szükséges információk megadása és kikérése céljából a belügyminiszteriumban személyesen is járjon el. Ezen utazásával fölmerülő költségei és napidijai fedezésére, a vármegyei házépítési alap terhére, kétszáznegyven korona általány állapíttatik meg.

HIREK.

Brassó, július 2.

— **Ferencz Ferdinánd trónörökös romániai útja.** A Bukarester Tagblatt Ferencz Ferdinánd trónörökösnek és nejének látogatásáról a következőket közli: A látogatás tisztára családi jellegű lesz, s ezért a program csakis néhány udvari ünnepek megtartására szorítkozik. Sem katonai diszfelvonulás, sem kirándulás nem lesz. A magas vendégek szombaton, július 10-én délután 4 órakor érkeznek meg Predeálra és 5 órakor lesznek Sinaiában. A predeáli állomáson a román katonai és államhivatali vezetők fogják a trónörökös párt fogadni. Sinaiában a trónörökös fogadásán jelen lesz az egész román királyi család. A fogadtatásnál a román vadászezred zenekara az osztrák himnuszt fogja játszani. Szombaton este a Pelesch kastélyban este 8 órakor diszebed, amelyen a romániai arisztokrácia is meg fog jelenni. Diner után színházi előadás lesz. Színrekerül a „Tulipatan szigete”

cimű operette, s a „L' Ingénue” című francia vígjáték. A szinpadi szerepeket Románia legkiválóbb színészei és színésznői fogják játszani. Hétfőn reggel kocsiséta a városon keresztül, amelyen magasrangú tiszték is részt fognak venni. A trónörökös kedden délután utazik el Sinaiából. A predeáli állomásig — a román trónörökös pár és a miniszterelnök fogja a látogatókat elkísérni.

Amint a Keleti Értesítőnek jelentik, Sinaiában már megkezdtek az előkészületeket a trónörökös fogadására. A prahovai prefektus és a sinaiai polgármester már megállapították a fogadás programját.

— **Az alispán szabadságon.** Jekeilius Ágost, Brassó vármegye alispánja tegnap, f. hó 1-én kezdte meg hat hétre terjedő szabadságát.

— **A hadsereg köréből.** Báncs Emil, 50-ik gyalogezredbeli hadnagy a sepsiszentgyörgyi mentelephez helyeztett át. — dr. Joannes Viktor, 2. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy a hadsereg kötelékéből elbocsáttatott.

— **Szabadság.** Az alispán dr. Mátyás Mór földvári körorvosnak f. é. július 30-tól augusztus hó 15-ig terjedő időre szabadságot engedélyezett. Szabadságoltat a járási orvos fogja helyettesíteni.

— **Eljegyzés.** Rátz Pál polgártársunk leányát Bertuskát eljegyezte Bogdán Árpád máv. mozdonyvezető.

— **Gondnokság.** A brassói kir. törvényszék Birk Jánosné, szül. Treser Annát (szászhermányi születésű, 40 éves) és Gridán Jánosné, szül. Berarin Adélt (ótoháni születésű 22 éves postakiadónő) elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte. — A brassói kir. törvényszék Slavik Károly ellen (fogarasi illetőségű 44 éves kereskedő) a gondnokságot jogerős ítélettel megszüntette.

— **Esik eső karikára.** Esik bizony, reggeltől estéig s estétől reggelig. Hull, potyog szakadatlanul. Felhőkbe hanyatlottak a várost körülövező hegyek. Mintha nem is volnának. Sehol semmi egyéb, csak felhő, meg víz. Az eső nagy patakokban folyik az

ná föl a jelent — a semmiért! Én, megöregedtem. Összetörtem. Ide kerültem pihen-ni! Jól tudom, hogy azt állítják, gyenge lett az elmém. Meghagyom őket e hitőkben. Pedig most sokkal tisztábban tudok gondolkozni, mint huszonöt évvel ezelőtt.

Hogy idehivattam magát, annak csak az volt az oka, mert éreztem, hogy valakinek, mielőtt meghalok, el kell mondjam mindezeket. Egyúttal tanács és életkép ez magának, aki olyan nagyon fiatal, olyan rajongó és olyan bőkezű! Hallottam, mint szórja ki a szélbe lelkének illatos rózsaszirmait, mint áldozza föl gyönyörű ifjúságát egy eszméért, és eltemeti szépséges leányálmait, csak hogy az embereknek annál kedvesebb legyen. Csalódik. És lássa, én tudom, hogy vannak álmatlan éjjelei, amikor föléled szíve és könnyezik. Én tudom, hogy maga szeret.

Vigyázzon! Kár volna eldobni a boldogságot. És a maga gyenge kis kezébe nem való a pisztoly. Mert látja, az ember bolond. Mert nem csak egy lány életét, de a saját magát is tönkreteszi. Amiért küzdött, fáradott, nagy kétségbeesésben szétrombolja s egy pillanat alatt semmivé lett egy alkotás és egy alkotó erő! Ilyen pillanatok alatt semmivé lehet a becsület is. És senki se tudja, micsoda gyötrelmeket állanak ki az ilyen pillanatok emberei. Mert nincs művészi cél. Azt csak úgy gondolják. Egy déli-

bábos ut ez, melyen egy bizonyos helyen meg kell állni.

Sokan szeretnének visszamenni, de visszafelé már nincs ut, hanem egy sötét, mély gödör, az álmának a temetője. Előtte még az örvény, a csalogató, tátongó örvény. S aki fél attól, hogy végigjárja azt a bus temetőt, melyben ráakadhat a saját sirjára is, az előbbre lép, és belezuhan az örvénybe.

Ez az örvény pedig a bűn! És maga oda kerülne. Én sejtem, én előre látom. Mert magának nem volna annyi lelki ereje, hogy hátra lépjen. Mert maga gyenge, és megijedne attól a sok kísértettől, amely fölkeresné itt. Pedig látja, nem kellene tőlük félni, hiszen azok a saját álmai, szerelmei és ifjúsága. Az ember megszokja őket, míg végre saját maga is azzá nem válik...

Gyermekek! Ne menjen tovább! Innen még van visszatérés! Menjen és keresse meg azt az embert, aki szereti magát, adja annak oda minden rajongó álmát, szerelmét. Annak az egynek! Hagyja, a világ ne is tudja! Mert az az egy megfogja becsülni és nem úgy mint az emberiség, akinek oda dobhatjuk az életünket, hát keresztül gázolnak rajta!

Csak azért hívtam, hogy megmondjam magának mi a „cél”. Hogy belenézhesek ártatlan szemébe, melyből mintha ifjúságom, és Alin szerelme ragyogna rám!

Igérje meg, hogy nem megy arra az

utra! Az egyetlen a mivel megmentheti lelkem az önvádtól, az a tudat, hogy visszatartottam egy fehér lelkű szelid leányt a meghasonlás és önvádtól.

„Mester!” szoltam meghatottan, „ön azt tanácsolja, hogy keressen meg azt az embert, a ki szeret engem. Kitudja, megtalálom-e? Nem kell-e ezért is egy utat járni, olyan utat, melyen a bűn és gyötrelmem gátat emel köztem és az ember között? Kitudja, nem e várna egy rettenetes csalódás reám, és vajon nem-e áldoznám föl ifjúságom, szerelmem, álmaim semmiért? Mert soha se tudhatjuk, akármilyen uton haladunk, mi a végzetünk, mi vár reánk. Mester! Önnek is, míg megvolt a lány — lelke a jövőbe kalandozott, és nem vette észre, mikor pedig kereste, nem találta meg. Lehet, hogy én is elveszítettem már... Mert az ember soha sem tudja, mi van, mi lesz, csak azt az egyet, mi volt! Az ember a kedvesét sohasem találja meg a jelenben. A jövőben keresi, s a múltban akad rá. Ki tudja? Minden bizonytalan, a miért küzd az ember s csak egy célvan — a halál!”

„Tehát maga tovább megy?” Kérdé a mester szomorúan. „Még nem. Várok. Azután, igen, tovább megyek, az örvénybe. Mert higgye el mester, hogy ott is lehet boldog az ember az örvény fenekén, csak hunyja be a szemét és engedje át magát a hullámoknak.”

utcákon keresztül. Valóságos itéletidő. S úgy látszik, hogy a vége soha sem fog elkövetkezni. Mert nincs remény rá. Nem merünk reményleni, hisz mindenféle köröskörül egyebet se látunk, mint borus eget. S esik, esik, azért, hogy a sár még nagyobb legyen, s a magyar politikának szekere, amelynek kerekei már amúgy is a küllőkig vannak sárral, még jobban beleragadjon a nagy maszlagba. ... És az eső csak hull szakadatlanul, mintha soha, de sohase akarna kitisztulni. S esik, esik karikára.

— **Brassóvármegye Hivatalos Lapja** ma megjelent számának tartalma a következő: 1. Közgyűlési határozatok: 334 jkb. Arad város átirata a vértanúk kivégzési helyének megváltása tárgyában. — 2. 337. jkb. A vm. tisztviselői nyugdíjra felhasználható alap állapota. — 3. A brassói általános Nyugdíjintézet ajánlata a tulajdonát képező ház vármegyei ház céljaira való megvétele tárgyában. — 4. Jekelius alispán felmerült utazási költségei a várm. ház megvétele ügyében. — 5. Az 1909 évre kivetendő vm. utadó iránti intézkedés. — 6. Az állami anyakönyvvezetőknek felekezeti anyakönyvi ügyek előkészítésére való illetéktelensége. — 7. Öngyilkosság esetében a temetési engedély megadása. — 8. Elmebeteg családai ápolása. — 9. A m. kir. határrendőrségnek bűnvádi nyomozásokkal való megbízása. — 10. Sztojano-vits Radiszav hollétének megállapítása. — 11. Bortermelőknak a bornyilvántartás vezetése alóli felmentése. — 12. Szalámigyártásra Budapestre szállítandó levágott sertés, szalonna, fej és csülök nélkül. — 13. Közlemények: Alapszabály-jóváhagyás. — Helyi bizottság megalakulása. — Mezőgazd. bizottsági ülés. — Városi tisztújítás. — Fogaras — Brassó h. é. vasut egyesülése az Erdély-Délvidéki vasuttal. — 14. Személyi hírek. — 15. Hirdetmények. — Közzéadások és nyomozások.

— **Idegenforgalom Brassóban.** A múlt hónapban hosszabb-rövidebb ideig Brassóban tartózkodtak: Afrikából 1, Amerikából 5, Bulgáriából 6, Franciaországból 6, Hollandiából 1, Magyarországból 1148, Németországból 33. Olaszországból 4, Osztrákországból 185, Romániából 419, Svájc-ból 2 és Törökországból 3 idegen. Szállodák szerint a következőképpen voltak elszállásolva: Bukarest szálloda 130, Európa szálloda, 350, Fehér ló szálloda 3, Grand 97, Kertsch-villa 41, Korona szálloda 52, Kontinental 210, Központ 209, Metropol szálloda 4, Predeal 17, Virág, Hosszu-utca 4, magánházakban 685.

— **Megriasztott betörő.** Az éjszaka úgy 12 óra tájban a kolostor-utcai Czell-féle palota házmestere gyanus motoszkálást és furrást, faragást hallott az udvar azon részéből, ahol az Ipsen-féle cipészüzlet udvari bejárója van. Kiment az udvarra, hogy megnézzé ki motoszkál az udvarban, s amidőn az Ipsen cég ajtaja felé ment, egy ismeretlen, közép-termetű ember ugrott el mellette és tűnt el a kerítésen át a kertek irányában. A rendőrség keresi a betörőt, aki már félig lefeszítette az üzlet ajtajáról a zárt s csak a házmester zavarta meg abban, hogy munkája sikerrel járjon.

— **Tarcsi Pál** elvállal mindennemű butorcsomagolást. Található a Magyar Polgári Kör helyiségében, Kapu-utca 48. sz. a.

Színház.

Brassó, július 2.

Brassói színház.

Szombaton, 1909. július hó 3-án:

Az elvált asszony.

Operette 3 felv.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Félhelyárakkal: A sabinnók elrablása.

este: Az elvált asszony.

Hétfőn: Az elvált asszony.

Kedden: Az elvált asszony.

Szerdán: A könyvtárnok.

Csütörtökön: A drótostót.

Pénteken: Ujdonságul először: Mária Magdolna.

Szombaton: Ujdonságul először: A fuzsitus kisasszony.

Vasárnap d. u.: Félhelyárakkal: A vasgyáros. este: Fuzsitus kisasszony.

Hétfőn: Ocskay brigadéros.

Kedden: Hornyai Ilonka vendégfelléptével: Gül Baba.

Hivatalnok urak.

Színmű 3 felvonásban; irta Földes Imre.

A „Hivatalnok urak” szerzője, Földes Imre rutinos színpadi író. Bebizonyította ezt már első színpadi munkájával a Császár katonáival, amely aránylag rövid idő alatt diadalmasan járta be az egész országot. Második színműve a „Hivatalnok urak” még kvalitásosabb munka, amely dokumentálja azt is, hogy Földes Imre nemcsak a színpadot ismeri, hanem az életet is. Megfigyelései, amelyek a magyar magánhivatalnoki kar cifra nyomorúságának ecsetelésére szorítkoznak: a jószemű és objektíven látó íróember megfigyelései. Őszinte ecsetvonások a tarka-barokk vásznon: ezek a Barna Gábor, a felesége, René, a Brohser-gyár tisztviselői karának tipikus alakjai, de mondhatnánk, hogy a darab összes karakterei, az egy Brohsertől eltekintve.

Ennek az embernek a beállítása nemi tetszik nekünk. Vét ellene a szerző, amikor annyi gonosz embernek az egyéniségét huzza reá. Hiszen, ha az aljas dolog volna, hogy a gyárosok olcsó pénzen használják ki a hivatalnokaikat, akkor csaknem kivétel nélkül az összes gyárosokra rá süthetnénk a szipoly-jellem bélyegét. S annál kevésbé aljas tény — éppen, mert mindennapi jelenség, s mert mondjuk így, a törvény áll ott mellette — ha Brohser, a gyáros elveszti alkalmazottai közül azt, aki érdekei ellen küzd, vagy éppen meglopja. Hát nincs igaza a maga szempontjából? Ezek a Brohserek nem aljas, még csak nem is rossz emberek, legfeljebb is önzők és egy kicsit kegyetlenül kemények. Mert azzá tette őket az élet, az évszázados szokások, a konvenció, meg a modern nagykereskedői szellem, amely egzisztenciális törekvéseit más „erényekkel” érvényre juttatni nem tudná.

A színmű cselekménye egy váltó körül centralizálódik. Egy váltóról van szó, a melyet Barna, a Brohser-gyár levelezési osztályának főnöke girál egyik hivatalnoktársának, Müllernek. Müller, akit később elbocsájtották állásából és vidéken kapott állást, idejekorán be is küldte Barnának a pénzt,

aki azonban ezt az összeget a saját adósságainak törlesztésére fordította. Nem tudott megélni, nagy kényelemhez és cifraságokhoz szokott feleségével, abból a 300 koronából, amennyi a havi fizetése. Főleg úgy megélni, ahogy ezt az ő társadalmi állása megkívánja. Egyre jobban roskadozik az adósságok terhe alatt, míg végre elmerül tökéletesen. S mikor sehogy sem tudja a 3000 koronát, amit Müller megküldött neki, előteremteni, váltót hamisít. Róth raktárnok nevét hamisítja a váltóra. Rettenetes izgalmak következnek. Fél, hogy Róth bácsi, akinek a váltó ügyében értesítő levél ment a banktól, rájön a hamisításra. De ettől a kellemetlenségtől menti őt a végzet, a Róth bácsi tragikus öngyilkossága. Ez a Róth bácsi ugyanis szintén manipulált valami olyasban, amiért Brohser a nyakára tette volna a kötelet, ha valahogy meg nem oldja a nagy kérdést. Róth bácsi meg is oldja. Ledobja magát a harmadik emeletről és kitöri a nyakát. Innen kezdve aztán gyorsan lüktetve megy tovább a cselekvény. Barnát Róth özvegye feljelentéssel fenyegeti, mert tudja, hogy azon a kritikus váltón hamisított az ura aláírása. És Barnának ekkor már annyira megfeszül a hurok a nyakán, hogy kénytelen sikkasztani. Ekkor jön az anyós. A jó anya. Barnának ad pénzt annyit, amennyi a megmentésére elégséges, de a leányát, aki vejének a sok hozomány és egyéb pénzek elpredálásában munkatársa volt, elviszi magával haza. Fügőny.

A szereplők képességeiknek legjavát nyújtották, hogy sikerre vigyék a hatásos jelenetekben bővelkedő darabot. Törekvésüket siker is koronázta, amennyiben a közönség a tele kézzel kapott élvezetes előadásért zajos tapsokkal rótt le elismerését.

Első helyen kell megemlékeznünk Fái Flóráról, aki René (Barna Gáborné) szerepében minden ízében kidolgozott, és művészi alakítást nyújtott. Faragó Ödön „Róth bácsi”-ja valóságos kabinetalakítás. Erős drámai kvalitásokról tett tanubizonyságot Majthényi László, a váltóhamisító Barna Gábor szerepében. Szomoró Miklós temperamentumos és kedves bankfiu volt. Jó estéje volt Vágóné Margitnak, René anyja szerepében. Jelenései a realizmus erejével hatottak. Bartha (Brohser), Barics (Müller), Bárony (Feleki), Ujváry (Herzog) és egyetlen, rövid jelenetben Sz. Rosos Gizella (Roth Ella) kifogástalan összejátszával illeszkedtek a nagy sikerű előadás kereteibe.

Miután az eső az esti órákban megemberelte magát, mi sem zavarta a darab finomabb árnyalatának érvényesülését s a leghalkabb nüanszszírozások is eljutottak még a leghátulsó és legmagasabb széksorokig is. Közönség azonban több is lehetett volna. (gy. i.)

— **Az elvált asszony.** Az ideai nyári idény egyik eseményszámbamenő érdekessége lesz az „Elvált asszony” holnapi bemutatója. Fall Leó az operette zeneszerzés terén olyan nevet vivott ki magának, hogy minden újabb munkája elé érdeklődéssel tekinthet az őt már ismerő közönség. Az elvált asszony szép zenéje is nagy hatást keltett, a mely párosulva a pompás szöveggel, méltán kelti benünk azt a reményt, hogy a holnapi bemutatón zajos sikernek leszünk tanúi. Az elvált asszony szereposztása a következő: Lysewege Karel — Barics Gyula; Jana — Várady

Margit; Bakkensky Péter—Ujvári; Wander Loo Gonda—Zsigmondy Anna; Leye—Miskey; Deesteldonk Lukács—Szomori; Ruitersplát—Faragó; Deuder—Veres Sándor; Serop—Magyari Lajos; Willen—Burányi; Martje—R. Nagy Aranka; Adél—Zsigmondy Böske; Kisbíró—Eöry Lajos; Jegyző—Lágh Lajos.

A sabinnők elrablása. Schönthan Pál és Ferenc, pompás mulattató bohózata kerül színre vasárnap délutáni előadásul, félhelyárakkal. A darab főbb szerepeit a következők játsszák: Bányai Márton tanár—Bartha; Borbála—Vágóné Margit; Etelka—Révi Vilma; dr. Szilvássy—Majtényi; Irma—Sz. Rosos Gizella; Marosán Bogdán—Faragó; Endre—Bársony Aladár; Rettegi Fridolin—Magyari; Róza—Fái Flóra; Kobak—Gerzsán Kálmán.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. július 2.)

A politikai helyzet.

Bécsből jelentik, hogy a király ma déli 12 órakor külön kihallgatáson fogadta Lukács Lászlót.

A kihallgatás egy óra hosszat tartott, de döntés semmiféle irányban sem történt.

Lukács László a király kívánságára egyelőre még Bécsben marad és bevárja a király további intézkedéseit.

A királyi kihallgatás után Lukács László hosszasan tanácskozott Aehrenthal külügyminiszterrel.

Daruváry, a kabinetiroda főnöke ma délután a király megbízásából telefonon felhívta Kossuth Ferencet és vele több percig tárgyalt és telefonon adta át Kossuthnak a király üzenetét.

A beszélgetés részletei még ismeretlenek, annyi azonban bizonyos, hogy a király véleménye a politikai válság tekintetében lényegesen megváltozott.

A király hajlandó a függetlenségi párttal újabb tárgyalásokat kezdeni és ez lehetett azon üzenet, amelyet a kabinetiroda főnöke által Kossuthhoz juttatott.

Előkelő politikai körök nézete szerint a király véleményének megváltoztatásához nagyban hozzájárul azon körülmény, hogy Kossuth Ferenc és Justh Gyula tegnap teljesen kibékültek.

E kibékülés a politikai helyzetben jelentékeny változást idézett elő és beavatott forrásból nyert értesülések szerint a kibékülésnek az a célja, hogy ha a király újabban tárgyalni akar a függetlenségi párttal, Justh Gyula ne mondjon egyebet a király kiküldöttjének, mint Kossuth Ferenc.

Kossuth nyilatkozata.

Kossuth Ferenc több politikus előtt kijelentette, hogy az általános választói reformot ezidő szerint nem tartja megvalósíthatónak, sőt ő az ál-

talános titkos választói jognak leghatározottabb ellenzője és semmiféle elmentéses álláspontot nem tart helyesnek. —

Kossuth a kabinetiroda útján jelentette a királynak, hogy nem igaz azon hiresztelés, mintha ő a Lukács László által előterjesztett kibontakozási javaslattal szembe helyezkedett volna, sem nem ítélte el a homo regius akcióját.

A politikai helyzetben beállott változásból ítélve, valószínű, hogy a király a legközelebbi napokban újból tárgyalni fog Kossuth Ferencel.

Egy bécsi lap Kossuthról.

A Bécsben megjelenő „Reichspost” című lap mai száma rendkívül gyalázó cikket közöl Kossuth Ferencről.

Elítéli Kossuth politikai szereplését és azt állítja, hogy Kossuth megakarja magát bosszulni „Világos”-ért és az uralkodóház tekintélyét fel akarja áldozni a „Kossuthizmusnak”.

Azt írja továbbá: Be kell bizonyítani a kalandor (t. i. Kossuth) előtt, hogy a Habsburg dynasztia és a monarchia igazi hatalom és nem a királynak kell engednie, hanem Kossuth mondjon le mindenféle követeléseiről és teljesítse a király kívánságát.

Végül gunyos hangon ír Kossuth visszatéréséről Magyarországra és így fejezi be cikkét: Nagyszerű drámai jelenet lesz az, mikor Kossuth könnyes szemekkel elás Orsovánál egy koronát, melyet hazájába való visszatérése alkalmával egy olasz lira helyett kapott, melyet egyedüli vagyonként hozott drága hazájába.

Báró Vay halálos balesete.

Pozsonyból jelentik, hogy báró Vay Imre ma anyja kíséretében automobilon Pozsonyból majorházai birtokára utazott. A báró maga kormányozta a rendkívüli sebességgel száguldó automobilt.

Utközben nekiment egy vele szemközt jövő számárfogatnak.

A kocsi tengelye belefuródott a báró mellébe és oly súlyosan megsebesítette, hogy rövid idő múlva meghalt.

A báró 29 éves volt.

Anyja teljesen sértetlen maradt.

A cár utazása.

Szentpétervárról jelentik, hogy az orosz cár e hó 17-én Pultavába utazik, a hová már most 200 titkos rendőrt küldtek előre.

A cárné gyermekeivel nem akar a cárral utazni, mert fél az anarchisták merényleteitől.

Nyiltér.)*

Válasz az „Uj Lap”-nak.

A „Brassói Ujlap” 70-ik számában érettségi vizsgálatok cím alatt elmélkedik W. „s a panasz mindenfelől általa elismert ténynek, okát a „kedves?” szülőkre hárítja; sőt helyi konkrét esetre hivatkozik; midőn egy mama az igazságos tanárt feljelentette, mert fiát megbuktatta egy tsrgyból, bár háromból érdemelte meg.

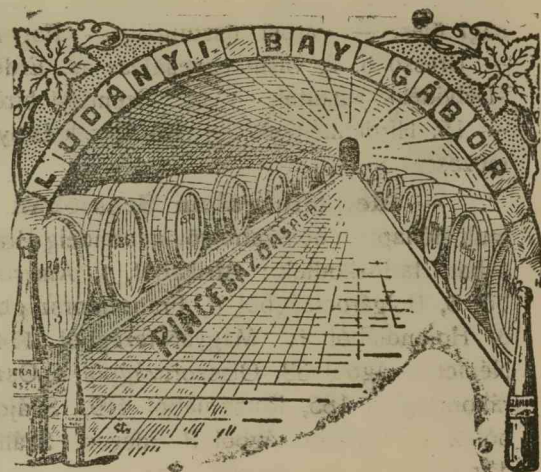
Hát kérem, igazságosan meg kellett volna buktatni mindháromból: hiszen köztudomásu, hogy ez a mama nem „könyörgött”, nem kért egy tanárt sem, hogy fiát ne buktassa meg; de miért nem mondja hat tárgyból? Ez még hatásosabb lenne a tájékoztatlanokra.

Cikkéből következtetve (legyen bár érdekelt egyén) látom nem ismeri a feljelentést, mert az szabálytalan eljárások miatt s főleg közérdekből tétetett; de miután erre a térre hozta, kijelentem, hogy szívesen nyilvánosságra hozom a feljelentést összes adataival e téren is, ha biztosít W. hogy az érdekelteknek az ellen nem lesz kifogásuk.

Hogy eredménytelen a feljelentés? ! honnan tudja ezt W. előre? különösen hangzó merész kijelentés, döntés előtt s az igazságot keresőkre meglepő.

P. E.

*) E rovat alatt közlöttékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Valódi Tokaj-hegyaljai másodtermésű zamatos, savanykás, egyszer lehuzott asztali bort literenként 40 fillérért hordó nélkül szállít **LUDANYI BAY GABOR** tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos pincegazdasága **Sárospatakon**. Központi iroda **Munkács**. — Megrendelések a központi iroda címére kéretnek. — Wagon vételnél engedmény. 30—35 lit. hordó rendelésénél literenként 50 fillér. (1817.)

Egy kocsi

jókarban, olajtengelylyel, helyszüke miatt olcsón eladó. — Megtekinthető Ó-bíassó, Hosszu-u. 86. (1821)

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy **VIDÉKRE**:
házhoz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy hóra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. Mutatványszámokat készséggel küldünk.

**Brassói- posztó- divat- és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ágyszerítőket, kocsipecrőcokat, lópocrőcokat stb. stb. .

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenó József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Figyelemre méltó!

Magyar anyag!

„MILLENIUM” aratógépek

Magyar munka!

1908—1909. ÉVI
...SZERKEZET...

Minden más gyármányt felülmulnak.

Egységáraink további engedmények nélkül

„Millenium”
kéveköti aratógép

Budapest

1000 K.

Brassói raktárban

1080 kor.

„Millenium”
marokrakó aratógép

Budapest

500 kor.

Brassói raktárban

540 kor.

„Millenium”
fűkaszalógép

Budapest

400 kor.

Brassói raktárban

425 Kor.

Alkalmat kívánok nyújtani minden gazdának, hogy olcsón szerezz be aratógépeinket és győződjék meg arról, hogy ezen kitűnő minőségű magyar gyártmány minden más származású gépnél jobb.

Az általam szállított gépekért a legmesszebbmenő jótállást vállalom.

Részletesebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál.

Bartha Árpád

a magyar kir. államvasutak gépgyára vezér-
ügynökségének, Brassó, Háromszék, Csik- és
Fogarás megyék képviselője.

BRASSÓ, Hosszu-utca 15. és Hosszu-u. 176.

Telefon 347. | Alkatrészekből nagy raktár. | Szerelő díjmentesen. | Telefon 347

Eredeti SINGER varrógépek

BRASSÓ,
Kapu-u. 23 sz.

Csakis a védjeggyel!

Nem kisebb ember, mint a miniszterelnök orvosa Prof. Dr. Kuzmik mondja bizonylatában, hogy: „bármely francia gyártmánnyal vetekedhetik” a

Dr. KENYERES-féle

GYÓGY-COGNAC

Kapható az ország minden előkelőbb kereskedésében ahol még nem, direkt (postán is) a gyárból.

$\frac{1}{1}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{35}{100}$ és $\frac{3}{10}$ literes palackokban.

Silány utánzatoktól csak az véd meg, ha határozottan Dr. Kenyeres-félét kérünk.

Két 1 lit. eredeti palack postautánvétellel az országban bárhová bérmentve 16 kor.

Kenyeres Károly, Brassó.

Cs. és kir. orsz. szab. szeszfinomító, cognac, rum és liqueur-gyár, Erdélyi szeszkülönlegességek és a Dr. Kenyeres, orvos-féle gyógy-cognac, gyógyfűkeserű és sós-borsesz gyára. Alapítattott 1865.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közúti v. megállóhelyvel.

Legszébb!!
Legolcsóbb

képeslevelezőlapok

csak a

BRASSÓI LAPOK-nál
Kapu-utca 24. sz. a. kapható

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt lévő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)
A. Fehér kaka -hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásnál.
Whynanek József, szállodás.

Első brassói
mű és borotva homorúköszörűlő
Nagy raktár
finom acélárúkbán.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és triko-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt.
csakis a védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Högyek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjék meg arról, hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copoly-féle ház.)

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szőlő szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.
Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az egyedüli elárúsítá-sunkban levő ásvány- és gyógyvizeket azonnali üvegcsere mellett, Cérna-utca 6. és Vasut-u. 25. szám alatti raktárunkban a következő árban árusítjuk:

—1455—

Gloria
Borpataki
Matild
Borhegyi
Baross
Előpataki
Fehérkői
Felsőrákosi Mária

1 liter	12 fill.	1/2 lit.	— fill.
"	12	"	"
"	16	"	14
"	16	"	14
"	12	"	"
"	16	"	14
"	16	"	14
"	16	"	14

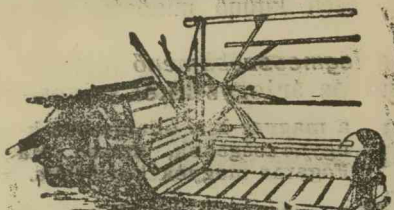
Kászón Salutaris	1 liter	16 fill.	1/2 lit.	14 fill.
Horgász	"	16	"	14
Répati	"	16	"	14
Borszéki	"	28	"	22
Sztojka	"	28	"	22
Boholti	"	26	"	22
Hargitta	"	26	"	22
Székely-Selters	"	26	"	22

Legalább 25 üveg vételnél a vizet házhoz szállítjuk. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Magy. ásványvíz Forgalmi és Kiviteli részv. társ.
E. O. és L. Theil főraktárosok.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszázó és kéveköti aratógépeket óhajtának vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust!

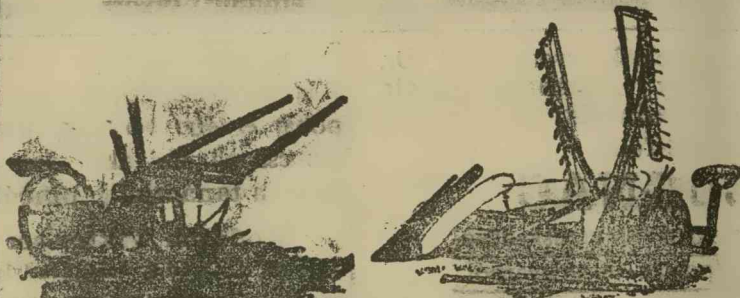
MASSEY-HARRIS

kéveköti,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

fűkaszázó,

aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,

északamerikai fűkaszázó- és aratógépgyár.

!!! A világ legszolidabb gyártmánya !!!

Verérképviselő: Kornstein Gyula Sándor BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 29. sz.

Utazók és ügynökök uton nincsenek.

Közvetlen kérdezősködések kéretnek.

Virágterem!

Hedwig Hubert

Brassó, Kolostor-u. 23 sz.

Alapítva 1675.

4 éremmel kitüntetve.

A legszebb,
legizlésesebb
és legmérsékeltebb árú

Menyasszonyi csokrok

továbbá alkalmi csokrok és élővirágkoszorúk, u. m. eljegyzések, esküvők, név- és születésnapok, valamint bármely más alkalomra élővirágokból csakis fenti virágteremben szerezhetők be.

Vidéki megrendelések a leggondosabban csomagolva, gyorsan és pontosan szállítanak.

Sürgőnycim Hedwig Hubert BRASSÓ.

Telefon-szám: 177.

GRAMOFONOK

-- MIG A KÉSZLET TART --
MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRBAN

KIÁRUSITTATNAK,

A RAKTÁRON LEVŐ ÖSSZES NAGY

LEMEZEK

DARABONKÉNT 3 KORONÁÉRT
----- ELADATNAK A -----

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVKERES-
KEDÉSÉBEN -

-- BRASSÓ, KAPU-UTCA 64. --

Lapkiadó a „Brassói Lapok” nyomdája.